

ใบด่างมันสำปะหลังนั้น สำคัญไฉน..

สาเหตุ เกิดจากเชื้อไวรัส *Cassava mosaic virus ; CMV*

การแพร่ระบาดเกิดจาก

- นำท่อนพันธุ์จากต้นมันสำปะหลังที่เป็นโรคไปปลูก
- แมลงห้วยขาวยาสูบ นำเชื้อจากต้นที่เป็นโรคไปสู่ต้นปกติ

อาการ พืชแสดงอาการใบด่าง เหลือง ใบเสียรูปทรง ลดรูป และยอดที่แตกใหม่
แสดงอาการด่างเหลือง อาการเหล่านี้ทำให้การสังเคราะห์แสงลดลง
เป็นเหตุให้ **ผลผลิตลดลง**

ความเสียหาย กรณีติดโรคจากท่อนพันธุ์ พบอาการตั้งแต่มันสำปะหลังอายุน้อย

ทำให้มันสำปะหลังไม่สร้างหัวหรือหัวลีบเล็ก หากระบาดรุนแรงผลผลิตลดลง 80-100 %
(คิดมูลค่าความเสียหายสูงสุดหากเกิดการระบาดทั่วประเทศ เท่ากับ 70,000 ล้านบาท)

กรณีติดโรคจากแมลงห้วยขาวยาสูบ พบอาการเมื่อต้นมันสำปะหลังอายุมาก ผลผลิตลดลงประมาณ
10-40 % (คิดมูลค่าความเสียหายสูงสุดหากเกิดการระบาดทั่วประเทศ เท่ากับ 28,000 ล้านบาท)

เกษตรกร → **รายได้ลด**   อุตสาหกรรมมันสำปะหลัง → **ปริมาณการส่งออกลดลง**

แนวทางลดการระบาดรุนแรง

ลดปริมาณเชื้อสาเหตุ - กำจัดต้นเป็นโรค

ลดอัตราการแพร่ระบาด

- ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากต้นที่เป็นโรคมารปลูก
- ใช้พันธุ์ทนทานโรคใบด่าง ได้แก่ ระยะเวลา 72 เกษตรศาสตร์ 50 ห้วยบง 60
- กำจัดแมลงห้วยขาวยาสูบ

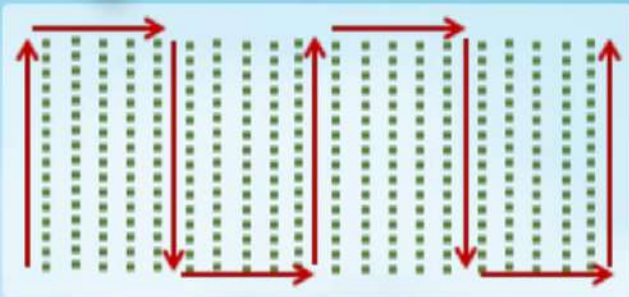

วิธีการสำรวจและการประเมินพื้นที่ระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง

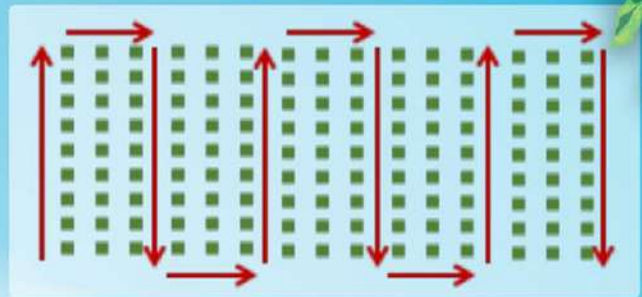
วิธีการสำรวจ

สำรวจต้นมันสำปะหลังทุกต้น ทุก 2 สัปดาห์ เพื่อค้นหาต้นที่มีอาการใบด่าง

กรณีมันสำปะหลังอายุ น้อย

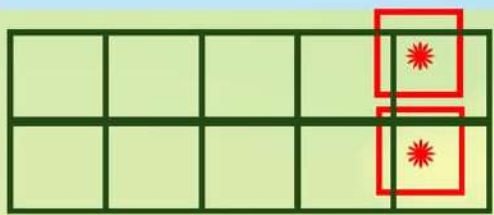
ต้นไม่สูงมาก ให้เดิน 1 แถว เว้น 5 แถว
แบบตัวยู สังกะสีบริเวณส่วนยอด
และแมลงหวี่ขาวยาสูบ

กรณีมันสำปะหลังอายุ มาก

ต้นสูง ให้เดิน 1 แถว เว้น 3 แถว
แบบตัวยู สังกะสีบริเวณส่วนยอด
และแมลงหวี่ขาวยาสูบ

วิธีประเมินพื้นที่ระบาดและทำลายต้นเป็นโรคใบด่างตามหลักเกณฑ์ใหม่

พื้นที่ปลูก 1 ไร่

พื้นที่ระบาด 1 ไร่

ต้นมันสำปะหลังเป็นโรคใบด่าง

เส้นรั้วการระบาด
ในรัศมี 20 ม. จากต้นที่เป็นโรค

จากภาพ หากมีพื้นที่ปลูก 10 ไร่ พบมีต้นเป็นโรค 2 ต้น ตามภาพ
ประเมินพื้นที่ระบาด ได้ประมาณร้อยละ 20 ของพื้นที่ปลูก
หรือเท่ากับ 2 ไร่

การทำลาย เฉพาะต้นเป็นโรค เท่ากับ 2 ต้น
เมื่อการทำลายผ่านไป 28 วัน ตรวจสอบแล้วไม่พบต้นเป็นโรคอีก

ถือว่าพื้นที่นี้ไม่พบพื้นที่ระบาด

3 วิธีการทำลาย โรคใบด่างมันสำปะหลัง

ฝังกลบ

ฝังกลบต้นที่เป็นโรค ในหลุมที่ลึกไม่น้อยกว่า 2-3 เมตร ราดด้วยสารกำจัดวัชพืช

- อะมีทรีน 80% WG
- ซัลเฟนทราโซน 48% SC
- ไทยูรอน 80% WP

อย่างใดอย่างหนึ่ง ก่อนกลบด้วยดินหนา ไม่น้อยกว่า 0.5 เมตร

ใส่ถุง/กระสอบ

โดยนำต้นที่เป็นโรคตัดเป็นท่อนใส่ถุง/กระสอบ **มิดปาก** ให้แน่นแล้วนำไป **ตากแดด** ไม่น้อยกว่า 7 วัน หรือจนกว่าต้นมันสำปะหลังจะตาย

บดสับ

นำต้นที่เป็นโรค **เข้าเครื่องบดบับหรือเครื่องสับย่อย** โดยบุพลาสติกรองพื้น ให้เศษต้นที่ถูกทำลายอยู่บนพลาสติก แล้วคลุมกองด้วยพลาสติก **ตากแดด** ให้ต้นมันสำปะหลังแห้งตาย

การทำลายต้นเป็นโรค และการเผ่าะวังโรค ใบด่างมันสำปะหลัง

